

आत्म सं. ८६ (यात्रा) वीर सं. २५१०
विक्रम संवत् २०४० महा.

श्री सुपार्थ जिन स्तवन

लेखक : परमपूज्य आनन्दधनज्ञ महाराज झाडेल

श्री सुपार्थ जिन वादिये, सुख संपत्तिनो हेतु लबना.

शांत-सुधारस-ज्ञाननिधि, भव सागरमां सेतु लबना. श्री सुपार्थ (१)
सात महाबय दाणतो, सप्तम जिनवर देव; लबना,

सावधान भनसा करी, धारो जिनपदसेव. लबना. श्री सुपार्थ (२)
शिवशंकर जगदीश्वर, चिदानन्द भगवान; लबना.

जिन अरिहा, तीर्थंकर, ज्योति स्वरूप असमान. लबना. श्री सुपार्थ (३)
अवधि निरंजन कर्त्तु, सङ्कल जंतु विशराम; लबना.

अभयदान दाता सदा, पूरणु आत्मराम. लबना. श्री सुपार्थ (४)
वीतराग, भद्र, करुणा, रति-अरति-भय-सोग; लबना.

निशा, तंद्रा, हुरंदशा; रहित अभाधितयोग. लबना. श्री सुपार्थ (५)
परम पुरुष, परमात्मा, परमेश्वर, परधान; लबना.

परम पदारथ परमेष्ठि, परमदेव परमान. लबना. श्री सुपार्थ (६)
विधि, विरच्यि, विश्वंभर, हृषिकेश जगनाथ. लबना.

अवहर, अधमायन धणी, मुक्ति परमपद साथ लबना. श्री सुपार्थ (७)
अम अनेक अलिधा. धरे, अनुभव-गम्य विचार; लबना.

जे ज्ञाने तेने कहरे, आनन्दधन-अवतार. लबना. श्री सुपार्थ (८)

प्रकाशक : श्री जैन आत्मानंद सला-भावनगर

पुस्तक : ८१]

इन्द्रियार्थी : १६८४

[अंक : ४

અનુક્ત મણી કા

ક્રમ	વેખ	વેખક	પૃષ્ઠ
(૧)	બાળા નેહ જિન ચરણ હુમારા	ચોગીરાજ શ્રી ચિહ્નાનંદલુ મ. સા.	૪૬
(૨)	ચાંપો વાણીયો :	૫ પૂરો વિજયરામચંદ્રસૂરીશ્વરલુ	૫૦
	ખંડ રોય સદ્ગ ઉપયોગ	મહારાજ સાહેબના વ્યાજ્યાનમાંથી	
(૩)	તત્ત્વ શું છે ?	રતિલાલ માણેકલાલ શાહ	૫૨
(૪)	શરત યાને હોડ	પી આર સલોત	૫૪
(૫)	સતી સુરસુંદરી	૫ મુનિશાજશ્રી દાનવિજયલુ મ. સા	૫૭
(૬)	સં. ૨૦૩૮નો હિસાણી અહેવાલ	—	૬૦
(૮)	સરી પડેલ મેતીની માળા	—	૬૪

આ સભાના આજીવન સભ્ય

શ્રી કીરણભાઈ કે. શાહ (અમદાવાદ)

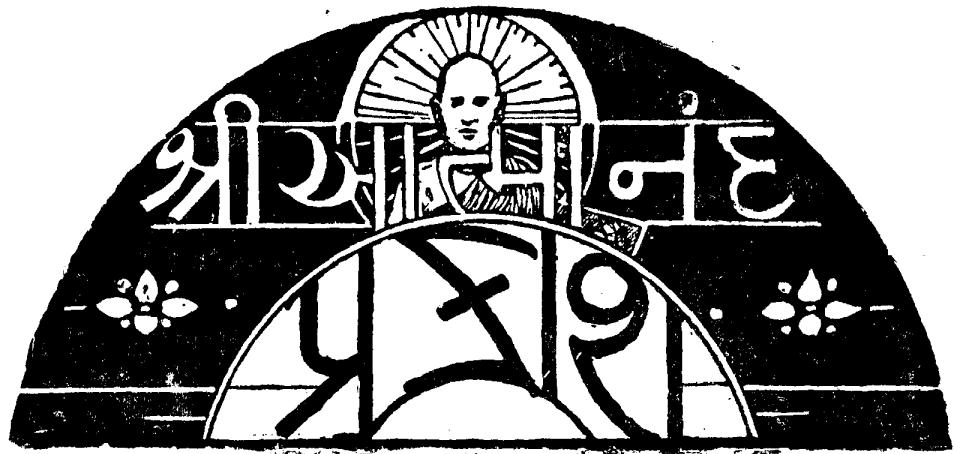
શાહસ્ટ્રેધન એંદું ન્યુઝ પોપસ્ (સેન્ટ્રલ) કોર્ટ-૪ નિયમ ૮ પ્રમાણે
“આત્માનંદ પ્રકાશ” સંબંધમાં નીચેની વિગતો પ્રગટ કરવામાં આવે છે.

- પ્રસિદ્ધ સ્થળ : શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા, ખારગેઠિ-સાવનગર
- પ્રસિદ્ધ ક્રમ : દરેક અંગ્રેજ મહિનાની સોણમી તારીખ
- સુરક્ષણાનામ : શેઠ હેમેન્ડ્ર હરિલાલ
ક્યા દેશના : ભારતીય
ઠેકાણું : આનંદ પ્રી. પ્રેસ, સુતારગઢ, ભાવનગર.
- પ્રકાશકનું નામ : શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા વતી, શ્રી પોપટલાલ રવજીભાઈ સલોત
ક્યા દેશના : ભારતીય
ઠેકાણું : શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા ખાર ગેઠિ-સાવનગર.
- તંત્રીનું નામ : શ્રી પોપટલાલ રવજીભાઈ સલોત
ક્યા દેશના : ભારતીય
ઠેકાણું : શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા-સાવનગર.
- સામાયિકના માલિકનું નામ : શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા-સાવનગર

આથી હું પોપટલાલ રવજીભાઈ સલોત જહેર કરું છું કે ઉપર આપેલી વિગતો આમારી
આણું તથા માન્યતા સુજાય અરાખર છે.

તા. ૧૬-૨-૮૪

પોપટલાલ રવજીભાઈ સલોત

तंत्री : श्री चोपटलाल रवज्जुलाई सदैत

[१५ : ८१]

वि. सं. २०४० महा : ईयुआरी-१९८४

[अंक : ४

लाङ्घा नेह जिन यरणु हमारा।

बे. योगीशज श्री विद्यानंदज म. साहेब
जिम यडेर चित यंहे पियारा?

लाङ्घा नेह जिन यरणु हमारा.
सुनत कुरंग नाह अन लाई,
प्राणु तर्के प्राणु प्रेम निलाई,

धन तज पान न जवत जाई,
ओ अग चातड उरी लडाई. लाङ्घा-१

जलत जाःशंक ढापड माई
धीर धतंगडु होते नाई?

धीडा होत तद पणु तिडां जाई,
शंक भ्रीतिवश आपत नाई. लाङ्घा-२

भीन भगन नव जगथी न्यारा,
मान सरैवर हुंस आधारा;

चोर निरण निशि अति अधियारा
कुक्कु भगन सुन कुन गरबरा. लाङ्घा-३

प्रणुप ध्यान जिन लेणी आराधे,
रस रीति रस साधक साधे;

अधिक सुंजरा उतकीमे लाधे,
मधुकर तल संकट नवि वाधे. लाङ्घा-४

लडा चित जिहा धिरता भाने,
माडा भरम तो तेहि ज जने;

जिनकित डिरहेमे छाने,
'विद्यानंद' भन आनंद जने. लाङ्घा-५

ચાંપો વાણિયો : સદ્ દ્રવ્ય સદ્ ઉપયોગ

**૫. પૂ. પરમ પ્રવચન પ્રભાવક વ્યાખ્યાન વાચસ્પતિ શ્રીમદ વિજયરામચંદ્રસૂરીશ્વરજી
મહારાજના વ્યાખ્યાનમાંથી**

દ્રવ્ય સતુ પણ હોય અને અસતુ પણ હોય.
નીતિ માર્ગે મેળવેલું દ્રવ્ય સતુ છે, અનીતિ માર્ગે
મેળવેલું દ્રવ્ય અસતુ પૈસે સ્વત : અરાબ જ છે
પણ સંસારમાં રહેલા જીવને વિના પૈસે ચાવતું
નથી તેથી તેને પૈસો રાખવો પડે છે.

શાચે તો કહ્યું છે -જે જીવને સુકુળમાં જરૂર
થયો છે, કેમને શ્રી સિદ્ધક્ષેત્ર અને શ્રી સંઘનો
સુયોગ થયો છે, તેવા જીવને પૈસાની જરૂર પડે છે
તે - પોતાનો પાપોદ્ધ સમજે છે.

કોઈ પુછે તો કહે, “ઓટની સવારી કરનારે
આમતેમ હાલવું પડે તેમ આ સંસાર નામના જી ટ
પર એકો છું તેથી આમતેમ હાલીને સમતુલા જળવી
રાખવી પડે છે.”

ચાંપો વાણિયો સુઝી છે. પણ કર્નાનો ધક્કો
દ્વારાયે. તેથી પરદેશ ધન કર્માવા ગયો. પુષ્ટ ચેંગો
ખુલ્લ ધન કર્માયો. તે બધું લેટે બાધી, જીંટ પર
સવાર થઈ, પોતાના વતન તરફ આજી રહ્યો છે.
અંગ ઉપર પોતાની શ્રીમંતાને અનુરૂપ હાળના
પણ બરાબર પહેરેલા છે. રસ્તો જંગલમાં થઈને
નય છે. જ્યારે તે જંગલ પસાર કરી રહ્યો છે ત્યારે
ત્રણ બુકાનીધરી લૂંટ રાયો અ ડા ફરે છે પડકાર
કરે છે ‘જીંટ ઉલો રાખ.’

ગમે તેવાને લયથી કંપાવી સુકે-એવો પ્રસંગ
અને સમય. પણ ચાંપાના હૃદ્યે કર્શી શીડી નથી.
નિર્બિય પણું જીંટ ઉલો રાખે રાખો.

શા ભાટે લય નથી ? જ્યાલમાં આવે છે ?
ચાંપાને વિદ્યાસ છે કે મારું ધન નીતિથી કર્માયેલું
છે, ભારે પાપોદ્ધ સિવાય, નીતિનું ધન ભારી
પાસેથી કોઈ લઈ શકે નહિં

મુખ્ય દૂટારો આગળ આવી હાકલ કરે છે,
વાણિયા ! તરી પણે કેટલું ધન છે તે બોલી નાણ.

ચાંપાના દીલમાં જરાય ગમરાટ નથી “આ બધું
કર્મે મેળવી આખ્યું છે. કર્મ ઇઠે તો જાય. જાય
તો ભલે જતું, ભારે તેની પરવા નથી! તેથી સ્વરસ્થ-
તાથી કહે છે, જે ! મારા અંગ ઉપર દેખાય છે તે
તો છે જ, તે સિવાય લેટમાં ધણ બાધ્યું છે. તારે
શું કહેલું છે તે બોલ ” “બોલવાનું શું હોય ?
તારે તે બધું આપી દેવું પડ્શે. નહિં તો આગળ
નહિં વધી રાકે.”

ચાંપાચે કહ્યું, “ દાનમાં માર્ગ છે. ?”

દૂંટારાચે કહ્યું, “ દાન અમારે ન ખ્યે. અમે
તો બળજરસીથી લેવા માંગીએ છીએ. ભીખ
માગવાનો અમારો ધ ધેંદો નથી. ભાટે સમજુને આપી
દે, નહિં તો લડવા તૈયાર થા. ”

ચાંપાચે કહ્યું, “ હું પણ સાચો વાણિક છું.
દાનમાં જોઈએ તો બધું લઈ જાયો. પણ બળ-
જરસીથી એક પાર્ક ન આપું, “તમારા લડવાની
ઢાંશ પૂરી કરવા તૈયાર છું.”

કહેતાની સાથ જીંટ પરથી છલાંગ ભારી નીચે
ઉત્થેયો. જ્યાલમાં પાંચ બાળ હતા. તેમાંથી એ કાઢી,
હુથથી ભાંગી ટૂકડા કરી ફેંકી હીધા.

દૂંટારાચો આશ્રી પાભ્યા. મનમાં થયું કે આ
માનવનું મળજ કેનાણું નથી.

નાયકે કહ્યું, “ વાણિયા ! સાંકણ. લડવાની વાત
પછી. પણ તેં આ શું કર્યું ? - તે પ્રથમ સમજાવ.

ચાંપાચે કહ્યું, “ ન સમજ્યા. સાંકળો. ભારે
કેણની સાથે ન લડવાનો નિયમ છે. પરંતુ કોઈ
લડવાની ફરજ પાડે તો અનીતિથી તો ન જ લડવું.
એવો નિયમ છે. શાનું નીચે ઉલો હોય અને હું

ઓં પર બેસી શાસ્ત્ર ચલાવું એ અન્યાય કહેવાય. તેથી નીચે ઉત્થે. આ એ ભાણુ ભાંગી નાખ્યા તેથી તમને નવાઈ લાગી હશે? પણ મારે એક એવો નિયમ છે કે એક શત્રુ ઉપર એકથી અધિક ભાણુ ન અસાવવું. તમે ત્રણ છો. ભાણુ પાંચ તેથી એ ભાંગી નાખ્યા. રંગે મારં ભાણુ ખાડી જાય અને મને તે વખતે ણીનું ભાણુ ચલાવવાની હુંઝુંદી થાય તો મારે. નિયમ ભાંગે. નિયમ ભાંગે તેના કરતાં મરવું સાચું. પહેલેથીજ નિયમની રક્ષા માટે સાવચેતી કરી લીધી, બાલો. હવે કાંઈ પૂછું છે? પેલા કહે. “આમારે હવે એટલું પૂછું છે કે તારા ત્રણ ભાણુથી અમે ખલાસ થઈ જઈએ એટલો બધો તને વિશ્વાસ છે?

ચાંપો કહે, “એમાં જરાયે શાંકા ન રાખશો. કદાચ એમ ન થયું તો મને મરવાનો જાય નથી પણ ચિંતા શી? મારે નિયમ તો ન તૂટે ને?”

કૂંટારાએ કહું, “બસ હવે અમારે તારી સાથે કદાચ નથી, તાર્દ ધન પણ જેઠતું નથી. તું મુખેથી જઈ શકે છે. પણ તે પહેલાં અમારે તારા ભાણુ ચલાવવાની કળા જેવી છે. જે આકારામાં હર પેલું પણી હો છે. તેના પર ભાણુ અલાવ. તારી કળા બતાવ.”

ચાંપાએ કહું, “એ ન બને. નિરપરાધી પર

ભાણુ ચલાવવાની મારી કળા નથી. આત્મી કરવી હોય તો તમારામાંને એક આ મેતીની માળા લઈ હુર હુર નજર પહોંચે ત્યાં સુધી જઈને ઉસો રહે. મસ્તક પર માળા મૂકે મારં ભાણુ માળા ઉપાડી ચાલ્યું જશે. તેના માથા પર જરા પણ ઘસરકો લાગે તો તમારી તલવાર ને મારં ભાથું કરો આત્મી.”

‘હું દારાઓએ આત્મી કરી અને ખૂશ થયા અને કહું, ‘શોઠીશ! જયારે સાંભળવા મળે કે પાટથીની ગાઢી પર વનરાજ ચાવડાનો રાજ્યાલિષેક થયો છે ત્યારે હુંજર થઈ જ જે. તને મારો માત્રી જનાવીશ’

આશ્ર્યથી ચાંપો કહે છે, “શું આપ વનરાજ? તો હવે આ બધું આપને ચરણે છે. કૃપા કરી સ્વીકારી બો. હજુ પણ જયારે જરૂર પડે ત્યારે આ ચાંપાને ધાડ કરજે. શક્તિ હશે. ત્યાંસુધી સંઘરું પુરું પાડીશ. મારં સંઘરું એપણું જ છે. મને પણ આપનો જ માન જો

જેઠ આ ઉદારતા • ધર્મના પાલન માટે સત્ત્વ જોઈયે. વખ્ચિકૃતિ કામ ન આવે. ચાંપો વખ્ચિયો. હુતો. છતા ધર્મપાલન માટે તેનામાં ક્ષાત્ર વટ હશી.

‘જિન વાણી’ ના સૌજન્યથી

આદિ નામ

આદિ નામ પારસ અહે, મન મૈદા લોછ,
પરસત હી કંચન ભયા છુટા બંધન મોછ.
આદિ નામ નિજ સાર હૈ, બૂજિ લોછુ સો હંસ,
જિન જન્યો નિજ નામ કો, અમર ભરો સો બંસ
આદિ નામ નિજ મૂલ હૈ, ઔર મંત્ર સખ ડાર;
કહ કથીર નિજ નામ જિનુ, બૂડી મૂચા સંસાર.
નામ રતન ધન પાઈ કુ ગાંડી ભાંધી નખોલ,
નારી પન નાહીં પરઞ્ચ નહિ આહુક નહિ મોલ.

કવિશ્રા કથીર

તत्प रुँ छे ?

લેખક : રત્નિલ માણેકલાલ શાહ

અધ્યાત્મ માર્ગમાં આગળ વધવા માટે પ્રથમ તત્ત્વજ્ઞાનની અત્યંત આવશ્યક્યતા છે અને તેમાં જો કોઈ સહૃદયભૂત હોયતો તે દેવ અને શુદ્ધ છે. તત્ત્વજ્ઞાન ને જેમ છે તેમ બરાબર બનાય લઈને તેને, સંપૂર્ણ અભ્યાસકરીને, જે હેઠ હોય તેને આગ કરીને અને જે ઉપાદેય હોય તેને અનુષ્ઠાન કરીને, તે પથપર આગળ વધવા માટે તે તરફ પુરુષાર્થને હેઠાં વચાની માટે પ્રતનશીલ બનવું અત્યંત જરૂરી છે. તજ ધર્મ છે અને સાધના કહેવાય છે. આસ ધનામાં વીતરાગ ભગવત ચીધા માર્ગે આગળ વધતાં સ્વસ્વરૂપનું પ્રગટીકરણ થાય છે આસાધ્ય ધર્મ છે. જે ઓમાથી સંપૂર્ણ પણ રાગ-દેવ લુખ્ત થયા છે. મોહપર જેમણે સ પૂર્ણ વિજય પ્રાપ્ત કર્યો છે, સુરામુર દેવેણી જેએ, પૂજારી છે, જેએ તત્ત્વના નથપ્રદર્શક છે. કેવળ દ્શાન અને કેવળજ્ઞાનનો આવધ્યકાર થવાથી જેમનામાં અજ્ઞાનતાનાં સર્વથા અભાવ છે તેવા જિનેશ્વર ભગવતને દેવ તરીકે માનીએ.

સાધ્યમાર્ગના આદર્શ તરીકે દેવ છે અને તેઓના ચીધા માર્ગ આપણે ચાલવાનું છે કારણું કે તેઓ આ માર્ગના પથ પ્રદર્શક છે. એવાદેવ અરહિતપદને પામ્યા બાદ પ્રત્યેક કર્મેનિ વિકીન કરી પૂર્ણતાએ પહોંચે છે રાગ-દેવ અને અજ્ઞાનતાને લુખ્ત કરીને, આત્માની અન તી શક્તિનું પ્રગટીકરણ કરવું ત પ્રત્યેક જીવેનું ધૈર્ય હોવું ઘટે. વીતરાગ ભગવતંત તેના આદર્શરૂપ છે. તેમજ તેઓ માર્ગને ચીધાનાર પણ છે. એન્દ્રે ભગવતંત તરીકે તેમનો આદર્શ અપનાવવો આવશ્યક ગણ્યાય.

અહિંસા, અત્ય, અન્યાર્થ, અધ્યાર્થ, અપરિબ્લંડ આ પાંચ મહાપ્રતોનું પાલન કરનાર, પ્રભુના પથ પર પ્રયાણ કરનાર વીતરાગ ભગવતના ચીધા માર્ગ ચાલનાર, પોતાના આત્માના શુદ્ધાનો વિકાસ

સાધનારા અને અન્યાળુંને તે રાહુપર દોરનારા તેમને શુદ્ધ તરીકે માનવામાં આવે છે. જેઓ આત્મભાન ગુમાવી છેઠા છે અને ગુમરાહી છે, તેઓને સાચા પથ પર દોરનારા, તત્ત્વજ્ઞાન આપનારા અને પરમાર્થના પ્રત્યેક કાર્ય માટે નિતાંત તેયાર એવા સહૃદયક ગુરુઓની આ માર્ગ માટે સવિશેષ જરૂર રહે છે. અધ્યાત્મ માર્ગના પથ પર પ્રયાણ કરવા માટે જે કોઈ સહૃદયભૂત હોયતો તે ગુરુઓનું છે. કિવિંદી છે કે, શુદ્ધ-ગોવિંદ દેંતું ખડે કીસકો લાગું પાય? બલિહારી શુદ્ધ રાજકી જિસને ગોવિંદ દીયો બતાય?

શુદ્ધ સ્વરૂપનું પ્રગટીકરણ કરવાની અપેક્ષાવાળા પ્રત્યેક જીવો માટે સાધ્ય રૂપ આ ધર્મ છે.

જ્ઞાન, દર્શાન, ચારિત્ર, શીત, તપ, ભાવ, ક્ષમા, નાના, સરવતા, સતોષ, દેઢથીપવિત્ર આચરણ, સત્ય, અહિસા, અપરિયહ, અદ્વિત્યા અને ત્યાગ આ સાધનરૂપ ધર્મ છ. આવા ધર્મ રૂપી સાધને દારા સાધા ધર્મને પ્રગટીકરણ કરવું આપણા માટે અત્યંત આવશ્યક છે.

વીતરાગ ભગવતંત નવપદનું પ્રતિપાદન કરેલ છે. જે નવતત્ત્વો તેઓએ કદમ્બ છે તે આ પ્રમાણે છે. (૧) જીવ, (૨) અજીવ, (૩) પુણ્ય, (૪) પાપ, (૫) આશ્રમ, (૬) સંવર, (૭) નિર્જરા, (૮) બધ, (૯) મોકાશ આ નવતત્ત્વો છે.

જ્ઞાન, દર્શાન, ચારિત્ર એ નામ અને કિયા રૂપે અલગ છે, છતા પણ સ્વરૂપે આત્માની સાથે અલેદ્ધ હોવાથી એક રૂપ છે. કારણ કે તે આત્માના મૂળ શુદ્ધાનું છે. અને શુદ્ધાનું અને ગુરુણીને અલેદ્ધ ભાવ હોય છે. એન્દ્રે એક રૂપ છે. સંસારીપણુમાં આત્મા કર્તા લોકતા છે. અને ધર્મ રૂપે જાતા-દાયા છે કારણ

આ આત્મા નો ધર્મ છે. ઉપરોગ રૂપે તે ગતિમાં મુક્ષાય છે, ચેતના એ જીવનું અસાધારણ લક્ષ્ણ છે.

જેનામાં ચેતના લક્ષ્ણ નથી તે અજીવ છે. શાખદ, રૂપ, રસ, ગંધ અને સ્પર્શથી અજીવ પ્રગટ જાણી શકાય છે. શુલ કર્મના ઉજાનવળ પુરુગલોને પુણ્ય કહે છે. તેથી જીવને તેના હૃત રૂપે સંસારના સુખો પ્રાપ્ય અને છે. અશુલ કર્મના કાળાં પુરુગલોને પાપ કહે છે, તેના ઉદ્ઘયમાં જીવેને અનેક દુઃખો જોગવા પડે છે.

આ પુણ્ય-પાપના પુરુગલો કર્મ રૂપે ચેહેરાય કરવામાં ભિન્ધયાત્વ, અવિરતિ, કષાય અને મન વચન - કાયાની કિયાઓ કારણભૂત છે. તત્ત્વમાં અતત્ત્વનું શ્રદ્ધાન, જડમાં ચૈતન્યની અને ચૈતન્યમાં જડની શ્રાંતિ, નિત્યમાં અનિત્ય, અનિત્યમાં નિત્યમાનવું તેને ભિન્ધયાત્વ કહેવામાં આવે છે.

ત્રત, નિયમો ન આદરબા, તેનું પાલનન કરવું તેને અવિરતિ કહેવામાં આવે છે. કોધ, માન, માયા - લોલ આ ચાર કષાયો છે. મન-વચન-કાયાની શુભાશુલ કિયાઓને યોગ કરે છે. કર્મના આવનને આશ્વચ કરે છે.

આ પ્રમાણે ચાર પ્રકારે આવિલાવ પામેલા કર્મને હૃદાય અને પાણીની માઝેક અગરતો લોલનું અને અનિની જેમ આત્મપ્રદેશની સાથે જોકરસ કરવાં તેને બંધ કહે છે.

કર્મના આવવાના રસ્તા બંધ કરવા તેને સંવંશ કહે છે. પૂર્વે ભાંધેલા કર્મને આત્મપ્રદેશથી અલગ કરવા તેને નિર્જરા કહે છે. દેહ અને કર્મ આભાથી કાયમને ભાટે અલગ વચા તંત્ત્ર મોક્ષ કહે છે. આ નવ તત્ત્વો જેમ છે તેમ જાણી સ્વસ્વરૂપની જે અંશે અનુભૂતિ કરે છે.

પ્રગટ થઈ ચૂકેલ છે

સુમતિનાથ ચરિત્ર ભાગ-૧ લો તથા શ્રી સુમતિનાથ ચરિત્ર ભાગ-૨ જો જેની ભર્યાદિત નકલો હોવાથી તાત્કાલિક મંગાવી લેવા વિનંતી છે. અને તે અન્ને ભાગો મૂળ કીંમતે આપવાના છે.

શ્રી સુમતિનાથ ચરિત્ર ભાગ-૧ (પુષ સંખ્યા-૨૨૪) કીંમત રૂપિયા પંદર. શ્રી સુમતિનાથ ચરિત્ર ભાગ-૨ જો (પુષ સંખ્યા-૪૪૦) કીંમત રૂપીયા પાંત્રીશ. તો અન્ને ભાગો એકી સાથે મંગાવી લેવા વિનંતી છે.

: - સ્થળ :-

શ્રી જૈન આત્માનંદ સભા
દે. ખારગેટ : ભાવનગર : (સૌરાષ્ટ્ર)

તા. ક. : બહાર ગામના શાહકોને પોસ્ટેજ ખર્ચ અલગ આપવાનો રહેશે.

શરત

યાને

૩૧૩

લેખક : પા. આર. સલોત

જેઠ માસનો વદ પાંચમનો દિવસ. સંધ્યાએ ગગનમાં કેસુડા શા રહેલા ગગનમાં પાથર્યા હતા. ચંદ્રનું આગમન ઢીલમાં હતું. છાયા આ યુગનો પ્રભાવ તેના પર પડ્યો હોય. છન્નવરમાં કમિના ન રાખવાની મહેંદ્રા હેઠે રમતી હોય.

આ સમયે શહેરના ખૂણે આવેલ કલખમાં વકીલો દાડતરો, ધનિકો, જમીનદારો ખૂરશીઓ શોલાવી રહ્યા હતા. વિજળિનો કંગમગાટ અંધકારને નસાડી રહ્યો હતો. જુદા જુદા ટેખલ પર પાનાએ વહેંચાતા અને પછાતા હતા. એક ધનિકે પૂછ્યું, “અજના સપાચારમાં એક ખુની ને ઝાંસીની જન થઈ તે તમે વાચ્યું ?

“ અરે લાઇ ! કેટીટું પનીશેન્ટનો આ માનો છે ? ન્યાયાધિકો જનમટીય આપની જોઈતી હતી. આપ જણો છો કે માનવમાં કેટલી બધી જિજુવિષા હોય છે ? - વકીલે કહ્યું,

ધનિકે કહ્યું, “મિત્ર, રીબાઈ રીબાઈને મરવું, જિંહાંસિલર જેલમાં રહેવું, તેના કરતા ઝાંસીની જન શી જોઈ ? કાચી મિનિટમાં જીવનનો અંત. ન કોઈ હુંઘ, ન કોઈ ચિંતા, જિંહાં જરના કરાવાસથી તો ભાણુસ માનવી મટી જાય.”

જનમટીય કે ઝાંસી - એમાં કોણું સાડું ?

આ પ્રશ્ન ચર્ચાની ઓરણું પર મૂક્યો. અનેક સહયોએ પોતાના ભત જણાવ્યા. ત્યારે એક ચુબાન વકીલે કહ્યું, “ હું તો જેલમાં અનેક વર્ષ વીતાવું પણ ઝાંસીતો હરગીજ પસાંદ ન કરું.”

ધનિક વેપારીએ કહ્યું, “ મિત્ર ! એતો કહેવાય - પણ કેટલી વીજીએ સો થાય તે તો જેલમાં દિવસો વીતે ત્યારે અભર પડે.”

વકીલે કહ્યું, “ આપને આ બાબતમાં શાંકા રહેતી હોય તો હું પ્રતીતિ કરાવી હું. હું જ મરવિયાત જેલવાસ લોગવવાઃ તૈયાર છું.”

“ જોઆપ એ માટે તૈયાર હો તો હું શરત મારવા તૈયાર છું. આપ પંદર વર્ષ જેલમાં વીતાવો તો હું આપને એ લાખ રૂપિયા આપું.”

“ તમારી શરત મને માન્ય છે. જાઓ, હું પંદર નહિ પણ પચ્ચીસ વર્ષ જેલમાં રહેવા તૈયાર છું.”

વેપારીએ કહ્યું, “ આપને કોઈ માનવી જીથે વાતચીત કરવા નહિ દેવાય. એક બારી વાટે લોજન વગેરે મળશે. માનવીનો ચહેરો પણ જેવા નહિ મળે. હા - આપને પુસ્તકો વાંચવાની છૂટમળશે. લલ્ય તેમજ મર્યાદામાં તેની જોગવાઈ થશે. છે આ બધું આપને કષ્યુલ ?

શરત મંજુર થઈ, વકીલે સ્વેચ્છા પૂર્વક કારાવાસ સ્વિકાર્યો.

શેડના મડાન પાસે એક અલાયદા રૂમમાં વકીલે પ્રવેશ કર્યો. હાથ લંબાવી પહોંચી શકાય તેવી બારીમાંથી પુસ્તક તથા જોસાક વગેરે આપવાની ચોજના હતી.

શરૂઆતમાં કારાવાસમાં વકીલે પોતાના ભૂતકાળના ગરીબ જીવનના પાના ઉથલાવ્યા. કેવી કારબી નિરસિથતિ ! નિશાળે જતાં પગમાં પગરણાં કે ચંપલ પણ નહિ. ઉનાળામાં ધગધગતી જમીન પર પગ પડે કે ઉપડે. ગામડેથી શહેરમાં અભ્યાસ અર્થે જરૂર પડે. પાંચ માઈલને પંથ રીસેસમાં ભાથું-ભાખરી ને જોળ-ક્રેચેક જોળ પણ ન મળે. સાડા પાંચ નિશાળ છૂટે ત્યારે ફરી પંથ કાપવાને. છતાં અલ્યાસ

- जगनी होवाथी कशुं कष्टभय जखातुं न हतुं
तो पछी सारुं लोजन अने सारुं भकान - पछी
शानी तकलीक ?

कारागृह मांथी मुक्त थया पछी - वडीलतुं
मानस तरंगे चढ़तुं ऐ लाख इपियामांथी सर्व
भणे. आनंद अने वैलव - मोज मजा. आ बधातु
सारुं वाणी दृश. वडीलातमां साचां - ऐमां
इडक डरत, छांतो आटलुं न कमात. ज्ञातिमां भोजा-
तुं स्थानं भणशे' केम के पैसो सर्वं पूजाय छे.
सामाजिक शेत्रे थेडुं दान करी, नामना कमाईश
- आशा अरमानना हिलायो. रथाया. उर्मिनो
आवेग हर्ष पूर्वक अणु अणी उठे.

पण भावीनी तोने अभर पडे छे. ज्यां सुभ
जथाय छे त्यां इकत सुपनो आभास ज छे. ज्यां
ज्ञ लागे छे त्यां जांज्वाना नीर होय छे. पण
मानवी ते वात स्वीकारवा तेयार नथी.

कल्पनानो सहारो तृट्वा लायो. मानवी तो
सामाजिक प्राणी. अटुलता, अंकाडीपाणुं वसमुं
लागवा मांडलुं. कोई न भणे वातचीत करनार. न
भणे सांभजवा कोईनो अवाज सुभ हुःणना भागी-
हारीनी वातज क्यां? मु जवणे लींस आपी -
लाणे के नागचुड.

मानवी युद्धिशाणी छे. युद्धिने कसे ठीम्हे चढावी.
पुस्तको - नवलकृथा अने नवलिका तुं वाचन शहूं
क्षुं वीरनर, मुझ्य पात्रोमां पोतानेज कडपे.
शोर्य अने साइसमां पोतानीज वीरतामां वारी
लय. उर्मिना स्पन्दनो. आनंद ने हर्ष आपे.
ओकलता निर्मूर्ख थर्ध. प्रेमीजनोनापात्रोमां पोतेज
जाणे पाठ जनवरो बने. सहजता हर्षावास इपे
निश्चिता आंसु भीज्वे. मानस शाले जखावेल
तमाम भोजुतिना वगने शमावे, स तोषे - तेवा
प्रयत्नो हाथ धर्या. समयनी घटमाण झरती ज
रही.

पुस्तकोनी संज्ञा खूँ मोरी थर्ह छुती.
मने प्रतिकार आयो. आ बधा पछी भेणव्युं

शुं? पात्रो पण कादपनिक अने भूतकाणना. तेमांथी
शो लाल थयो? ज्ञवन-धडी तो रेत सरकावी रही
छे. मानव-ज्ञवनतुं धेय कुर्हि अतुं ने?

मानसे हिंशा सूचवी. ज्ञेयमां ज्ञाहुरे ईति-
हास लग्यो, गांधीजुमे ज्ञेयमां धरुं धाखुं लग्युं.
जनता समक्ष भूक्युं. ज्ञवन सार्थकता करवामां
हिणाइप बन्युं.

धेय लक्षी ज्ञवन योमरेनी परिस्थिति भुले
छे अने धेय सिद्ध करवा अभीरवंत अने छे.

ते प्रमाणे वडीले अन्यभाषाओनो अख्यास
शहूं कर्यो. रात हिवसे तेमांज थस्त रहे. हिवसे
सहेलाईथी वीते. ज्ञान-प्राप्ति संतोष अपे: छ छ
भाषामां विचारो व्यक्त उक्त तेमज लभवातुं
सरण अनी गयुं. एक हिवसे 'अहुं' संतोषवा
छ भाषामां एकज इकरो लभी, धनिकने भेक-
लायो जखाव्युं के भाषा निष्णातेने अतावी
आवी करे के तेमां एक पण भूल नथी. अरेभर,
ते साचुं ज निवडयुं. - स अहुं सोपन सर थयु

पोतानी लातने धन्य मानी.

वणी अने पलट आधी. आ अधुं शाने भाटे?
कारावासमांथी भहार आवी जगत समक्ष शुं तूं
भखुगां कुंडीश? छ भाषा तोने आवडे छे? क्षाय
तारी हाशियारी भाटे कोई तने नवाजशे कोई
क्षेत्रे के तेमां शुं भोथ भारी?

हंभर वधी हुती. आशा अने अरमानना
ओणा अदेश थता हुता. जगतने हडो छल्पी लात
भारी गमे त्यां इंडी हेवानी खुभारी शभी गर्ह
हुती. शांति अने परिपक्वता ज्ञवन द्वारे आवी
रह्या हुता. तेमनी इलक्षुतां इपे धार्मिक पुस्तकेतुं
वाचन आवकार हायड अन्युं. एक पछी एक
पुस्तक वंचावा लाग्युं. कोई अनेही क्षितिजना.
द्वार खूतवा लाग्या.

हुं कोणु? क्यांथी आयो? ज्ञवनमां भारे शुं
भेणवातुं छे? - ते भाटेनी भारी शी प्रवृत्तिओ
चाले छे? - आअधुं ज नकासुं. प्रेलु प्रार्थना अने

ગ્રલુચિંતને મનનો કાણું લીધો. કારાવાસની સુક્રિત ભાઈ, ધન મળશે. વૈલવ અને મોજશોખ માઝા મૂકુશે. સંસારના આટા પાટામાં ગુંથાઈ જશે. એક દિવસ યમરાજનો કાસદ ભારણું ખપડાવતો આવશે. ત્યારે કહીશ કે હજુ જીવન મહાબુષાનું ભાકી છે? જરા થૈલો.

નહિં - નહિં. આ બધું મિથ્યા છે આત્માની અધો ગતિ નથી નોતરની. હવે તો આત્માનો ઉત્કર્ષ એજ ધૈય. ઠાકરે મારીશ ધનને પેવા એ લાખને.

આ બાણું પેવા ધનિક વેપારીને ધંધામાં સારી એવી જોટ આવી. ખર્ચાએ માઝ મૂકી હતી. વિમાનાં જણું જરડો વધતો જતો હતો. શું કરવું તે સંતુષ્ટ નહતું. ત્યારે એ લાખની શરત તેને મૂર્ખર્થ લર્દી લાગી. તે આપવાજ પડે તો રાનપાન થઈ જઉં. સ્થાવર મિલું વેચ્યો પડે. શેરીનો રણજિતાંની જાહેરી. તે વખતે ખેડો વકીલ આવીને રહે કે આટલી મદદ સીકારો. તમારે લઈને હું આ ધન પાંચો હું. કેવી દ્યાજનક સ્થિતિ?

આ વિચાર માણામાં હુંચુંદ્ધ વિદ્યુત શી અમડી. હજુ પંદર દિવસ છે. વધારને એશિકા નીચે દબાવી યમદાર પહોંચાડી રહે. ન રહે બાંસ ન રહે બંસી? જઈને તેલુરી ખોલી. તેમાં રહેલી વકીલના ઓસરાની ચાવી કુઝતે હાથે લીધો. શયતાન રૂપે ઓસરા તરફ ચાલ્યો. કર્દશ અવાજ સાથે ચાવી તાળામાં ફરી. નાનકડી ચીસ પણ નીકળી.

અંદર દસ્તિ પડી. વકીલ, એજ પાસે જુરસી

પર માથું હાણી સુતો હતો. બાળુમાં એક લખેલ પત્ર હતો. શરીરની કંતિ ફીકડી પડી હતી. જાતો શિથિલ જણુંતા હતા. ચામડી ઢેઢુંતા. પર લખાડતી જની હતી. પત્ર જેતાંજ વાંચવાનું મન થયું.

લાઇશ્રી,

આપશ્રીની શરતે મારી આંખ ઉધારી દીધી છે. સંસાર ભામક છે. સ્નેહીજનો, મિત્રો સહુ સ્વાધ્ય છે. માનવ દેહ અને આત્મા અલગ છે. દેહનું સુખ તે હુઃખ રૂપ છે. તે માટે હવે કોઈ પુણીનથી આત્મ જીવોત પ્રગટાવવાની તમજા છે. તમારા એ બાખ મારા જીવન પર કુહાડાના ઘાત રૂપ અને તેથી તે મેળવવા જરાયે ઈચ્છા નથી. તેથી જ સમય પહેલા પાંચમે દિવસે હું ઓસરો છોડી ચાલ્યો. જઈશ. ધન તો કાચા પારા તુલ્ય છે. તે પચે તેમ માણી ન શકાય.

શુલેચ્છા,

વકીલની સહી

પત્ર શેડે વાંચ્યો. પત્ર મહામૂલો દાખ્યો. પોતાની સર્વ આકૃતનો ધવંસક જણુંયો. જણવીને ભીખામાં મૂકી દીધો. ધીમે પગવે ચાલી. તાળું વાસ્યુ. ઘેર આવી પત્ર તેલુરીમાં મૂકી દીધો.

સમય રેતી સરતી ચાલી. વકીલનો નિર્ણયાત્મક દિવસ આવી પહોંચ્યો. પાછળના ભાગની ભારી ખોલી આરડા બહાર આવ્યો. દીવાલ એણાંગી પલાયન થઈ ગયો. આત્માની એજ માટે ગિરિ. કંદરામાં આસરો લીધો. આત્માની મસ્તદશા મહાબુષામાં મર્દત જન્યો.

હાનિક આભાર

શ્રી માન શેડશ્રી દીરાવાદ અને પચંદલાઈ (સુંદર) તરફથી મુસ્તકો બાર (૧૨) શ્રી કૈન આત્માનંદ સલાને લેટ મધ્યા છે. તે માટે સંસ્થા વતી તેમનો આભાર માનામાં આવે છે તેઓ શ્રી અનુકુળતાએ સંસ્થાને યાદ કરતા રહે તેવી નમ વિજ્ઞાપ્તિ.

શ્રી કૈન આત્માનંદ સલા, ભાવનગર.

[હૃતો પ મે ગતાંકથી ચાહુ]

ધનદેવે સુપ્રતિષ્ઠને પ્રોતો ભરીને પાણી આયું સુપ્રતિષ્ઠનું હૈયું હુંઘના દર્શા પીડાતું હતું. આંખ માંથી આંસુ વહી જતા હતાં ધનદેવે પીડ પર વાતસંબંધ લર્દો હાથ પ્રસરાવતા કહું.... શાહી....! શાંત થાયો. મનમાં સહજ પણ હું અહેવે લાંબાં નહીં. ધનદેવે શાંતવન આયું.... પાણીનો પ્રાણો ધનદેવે સુપ્રતિષ્ઠના હથમાં આપ્યો. પણ નો ધુંટડો પીને જાણે શાંતવન લર્દું અમૃતતું પાન કર્યું. અંતરથી હાસ.... નો ઉદ્ગાર નીકળ્યો. ક્ષણના પૂર્ણ વિરામ પછી સુપ્રતિષ્ઠને પોતાની વાત આગળ ચાવાવી.

હે ધનદેવ! દ્રબ્ય ક્ષેત્ર કાળ અને લાવમાં કાળ પણ ધણોઝ મહત્વનો લાગ લઈવે છે. મારા પિતાનો સ્વભાવ ધણોઝ કોઈમળ હતો. તેઓ જમવા એસતા.... મને પણ પોતાની પાસે જ બેસાડે અને પોતાના હાથે કોઈયો લઈ પહેલા મને જમાડતા હતાં અને તેનો આનંદ માણિવા પૂર્વક પોતે જમતા. તેઓ મને લગારે અળગો ના મૂકે પોતે જયાં જય ત્યાં હું તેમના પડળાયા ની સાથે સાથે ફરતો. મને લવલેશ હું અન હતું મારા હું મે તેઓ હું એ થતા પણ આ વાત ને વર્ષો વીત્યા આજે તો કોઈ કાળ ના પ્રકારે તેમના જીવનમાં મોટો ફેરફાર થઈ ગયો. ચંપાપુરીના કીર્તિધર્મરાજની રાજપુત્રી કનકવતી સાથે તેમણે બીજી વારનું લગ્ન કર્યું. વેલડી વૃક્ષના આધારે ટકી રહે રોમ મારી અપર મા ના

વચન પર જ પોતે પોતાના જીવન ને સમર્પિત કહ્યું કાળના પ્રકારે તેઓ મોહંધ બન્યા.

સમય....સમય....ના વહેણું વહેવાજ માંડયા અને કનકવતીને પુત્ર અવતર્યો. તેનું નામ સુરથ કુમાર રાખ્યું. જન્મ પછી અદ્યપટોની પર-પરા શરૂ થઈ.

મારી અપરમાને હું કાંટાની જેમ ઝુંચવા લાગ્યો. પોતાનો જ્વાલા પુત્ર સુરથ ગાહી ઉપર આવે એટલે માટે તેમણે કાવાદાવા શરૂ કર્યાં અને મારી પોતી રીતે હલકી છાપ ઉલ્લિક કરવા માટે મારા પિતાના કાન અંલેરવા માડી. મારા પિતા ન્યાયથી કોઈ પણ કાળે વિચલીત થતા ન હતાં. તેમણે મને જ ગાહી ઉપર બેસાડવાનો નિર્ણય કર્યો હતો પણ કનકવતીના પ્રયંકથી એ વાત વિલીન થઈ ગઈ અને છેષટે મને કેદમાં નાંખીને સુરથને ગાહી ઉપર બેસાડવાની તેયારીએ ચાલી. ધનદેવને પોતાની વિઠક કથા જણાવતો સુપ્રતિષ્ઠ ઉંડો હું શ્વાસ લેતો હતો ત્યાં ધનદેવે કહ્યું.... તમને કેવા રીત ખબર પડી કે તમને કેદ કરવાના છે. ?

સુપ્રતિષ્ઠ કહ્યું એક વૃદ્ધ દાસીએ રાજ-રાણીની વાતો કાનોકાન સાંભળીને તેમણે મને સાવચેત કર્યો દાસીએ મને સમાચાર ન આપ્યા હોત તો આજે હું કારાબારનો કેઢી બન્યો. હોત. સુપ્રતિષ્ઠની વાત સાંભળતાં જ ધનદેવથી પોતાઈ ગયું.

પિતા થઈને પોતાના પુત્રને કેદમાં નાખે તે કેવી આશ્ર્ય ભરી ધરના કહેવાય...!

એમા આશ્ર્ય નથી.... ધનદેવ વધારે તો અંધકર એ વાત હતી કે મારા માત પિતાના અટપટથી મને હુંદુંદ્રિ એ સુજી કે આરો રાજ્યનો હુક છીનવીને મને કારાવાસમાં નાખનારને જ મારે મારી નાખવા જોઈએ. ને એવું થાય તો હું પિતાનો અને માતાનો ધાનક ગણ્યા મને હત્યા કરવાનો જે વિચાર આવ્યો તે લાણો. સમય ન છયો. તે જારુ રહ્યું મારા કુલને કલાક લાગે તેવું તો મારે ન જ કરવું. જોઈએ શૂદ્ધીર તો પરાક્રમ કરી રાજ્ય મેળવી શકે છે. નિર્દેખ પિતાની હત્યા કરી રાજ્ય પર બેસનાર નરાધમ અને રાક્ષસ કહેવાય છે. એવું કરવા કરતાં રાજ્ય છોડી ચાલી નીકળવું અને પોતાના પરાક્રમે જ રાજ્ય અને લક્ષ્મી અને મેળવવી તેવો. ૬૮ નિર્શ્ય કરી ક્ષણવારમાં પિતાને જાણ ન થાય તેમ હું નગર બહાર ચાલ્યો ગયો. કરતા ઇરતા આ સિંહગુહામાં આવીને રહ્યો. મારી નામનાથી આઙ્ગુખાજુના લીલદો મારી સાથે આવીને રહ્યાં. નિર્દ્ય અને ચોરી હુટકાટ કે કોઈને મારી નાખવામાં પાછી પાની નહિ કરતારા એવા લીલદો સાથે મારુ જીવન આ રીતે વ્યતિત થાય છે. શું કર.... ધનદેવ મને આ પ્રવૃત્તિ નથી રૂચયું ન છુટકે આ લીલાની સરહારી સ્વીકારી છે. મારા જીવનમાં હું તો અન્યાયનો લોંગ થઈ પડ્યો છું. પણ જેમ ચાગરમાં મીઠી મહેરાવણું વહે તેમ કોઈ વાર આ સિંહગુહાના માર્ગેથી કોઈ મહાપુરુષ ત્યાગી.... યોગી આવી થડે છે. તેમના સમાગમથી ને દર્શનનથી મારે. તેટદો સમય આનંદમાં વ્યાતત થાય છે. અસ આવી હર્દિલરી જીવન કથા છે. શું છે! ધનદેવ મને કાંઈ સમજ નથી પડતી. ધનદેવ આશ્રમન આપું હે પ્રસુતિષ્ઠ! જગતમાં લોકો બધું હુટી લેશો.... અને રખડતો કરી મૂકશે. પણ આચાણું જાણ કોઈ હુટી નથી લેતું. આપણે સાચી શ્રદ્ધાથી

અને પુરુષાર્થથી આગળ વધીએ તો જાણ પણ સાથ આપે છે. હવે એ ભૂતકાળને જુદી જાઓ. મહાપુરુષો કહે છે. કે માનવમાત્રએ પોતાના સમગ્ર જીવન દ્વારાનુભૂતિ ને તપાસી અને વર્તમાન કાળમાં ચોણ્ય પ્રવૃત્તિ કરતાં કુદતાં આગળ વધે તો જાંબધ્ય ને સુધ્ધારી શક છે. જુતકાળના સારા પ્રસંગને ચાદ કરવો અને ભૂતચાલેવા પ્રસંગોને ભૂતવાથી જ જીવન સાત્ત્વિક બન છે. સુપ્રતિષ્ઠ અને ધનદેવ બચ્ચે એક મૈત્રી નો કરાર થયો. ધનદેવને થયું ધ્યોં વખત અહી રહ્યા છીએ. અહીં પડી રહેવું હીક નથી. સુપ્રતિષ્ઠની રજ લઈ પોતાના સાર્થ સાથે ધનદેવ આગળ પ્રયાણ કરવા તૈયાર થયો. સુપ્રતિષ્ઠ કહું મારી એક શરત આપને સંપૂર્ણ પહુંચો. ધનદેવ આશ્ર્યથી સાંભળવા આતુર થયો. સુપ્રતિષ્ઠ ધનદેવના હૃથમાં એક મણિ આપ્યો ને સુપ્રતિષ્ઠિતે અત્યાર સુધી તેની પાસે છૂપાની રાખેલી હતો. ધનદેવ અણિ જોઈને ખુખું આનંદિત થયો. મણિનો ચોમેર પ્રકાશ અળહળી ઉઠ્યો. સુપ્રતિષ્ઠ કહું મિત્ર તે મને સાચું સાંતુન આપ્યું છે. એટલું નહિ પણ મારી મિત્ર અન્યો છે. તેથી આ એક નાનીશી લેટ સ્વીકારી જ પડ્યો. એજ મારી શરત છે. અને હવે તો સમયે આપણે લેગા થઈશું.

ધનદેવ મિણ જોઈને કહું બંધુ... ! આ મણિ તો દેવદોષ માં જ ચંદ્રે પણ આપની પાસે એ કંચાથી? સુપ્રતિષ્ઠ કહું ભાઈ ! એ તો એવા સંનોગોમાં મણું છે. કે કોઈ ઠાળે એ પ્રસંગ ભૂતાય તેવો નથી હવે તમારી જાણવાની જિજાસા છે તો સાંભળો!

(કમશ)

[આત્માનંદ પ્રકાશ]

આમંત્રણ

અભિનંદન તેમજ હાર્દિક અનુમોદના

શ્રી જૈન આત્મનંદ સભા દર વર્ષે ચૈત્ર સુહી-૧ શ્રી શનુંભ્ય તીર્થમાં પ. પૂ. આત્મનંદ મહારાજ જ્ઞાનેણાં જન્મ જ્યંતિ ઉજવ છે. તેમજ શ્રી તાલધ્વજ ગિરિરાજ પર સભાનો સ્થાપના દિન ઉજાય છે. હળુયણ વધારે લાલ સભ્યોને તીર્થધામની યાત્રાનો લાલ મળે તે હેતુથી મહામાસમાં શનુંભ્ય તીર્થની યાત્રા અને સાધુ ભગવાનોની ભક્તિ માટે પાંચ સદ્ગૃહુસ્થો-ફરેક તરફથી ૧૫૦૦ રૂ. અનામત કુંડમાં મૂકુવામાં આવેલ છે. તેથી આ સભાના ફરેક સભ્ય યાત્રા અને સમુહ ભિલન માટે જરૂર હાજર રહે - અને રકમ આપનારને ઉત્સાહ અર્પે તેવી વિનંતિ. આ વર્ષે માહમાસની જટી ૧૦ ને રવિવારે યાત્રાનું આયોજન તેમના તરફથી રખાયું છે, તો જરૂર હાજર રહેણો એવી વિજાપ્તિ.

ઠેકાણું :- મહારાષ્ટ્ર ભુવન ધમંશાળા, પાલીતાણા.

તા.ક. :- આ આમંત્રણ ફરેક મેમ્બરો માટેજ છે. સાથે ગેસ્ટ લાવનારને ફરેક ગેસ્ટ દીડ રૂ. ૬૩ આપવાના રહેણો.

શ્રી ચારિત્ર સમારેક વંથમાળા વંથ-૬૦

જૈન પરંપરાનો ઈતિહાસ (ભાગ ૪ થી)

બૈખ્ય : ક્રિપુરી મહારાજ

ભંય અને અણુમેલ પુરતક વાંચીને ખૂબજ આનંદ અનુભાવ્યો. અથાગ શ્રમ, જ્ઞાન-સમૃદ્ધ સૂક્ષ્મ નિર્દ્દિકણ, ધગણ વિના આવું સાહિત્ય સર્જન શક્ય નથી. વિશેષતા : ઈતિહાસ લોખણની અષ્ટ ધીરજ, અલીપતા, તાદ્દસ્થતા, વગેરે ઈતિહાસ ને ઈતિહાસ દૃપ રાખી શકે છે. -તે સવે અત્રે જેતા, આનંદ, ઉદ્વાસ અને અનુમોદનાના ખોંટ ડેયાના ખૂણેથી વહેતા બને છે. ભાવી ચેઠી તેમજ આજની ચેઠીને પણ ખૂબ ઉપયોગી સાહિત્ય છે. ભાવાની સરળતા પણ અનેરી છે. ઐતિહાસિક હુકીકતનો ભરપુર ખબરનો છે. તેમાં એ મત નથી.

પાંચમા ભાગનું આયોજન થઈ ચૂક્યું છે-તે ઘણી આનંદની વાત છે. અગાઉથી સહુ તેના શાહુક બનવાનું નક્કી કરે તેવી હાર્દિક ઈચ્છા. —તંત્રીશ્રી

સ્વર્ગવાસ નોંધ

શ્રી કાન્તીલાલ ભગવાનદાસ શાહનો (ઉ. વર્ષ ૭૧) તા. ૨-૧૨-૧૯૮૮ના રોજ ભાવનગર સુકામે સ્વર્ગવાસ થયેદ છે. તેઓશ્રી આ સભાના આળવન સભ્ય હતા. તેઓશ્રીએ આ સભાની લાઇફ્સ્ટેને વ્યવસ્થીત કરવામાં તથા ખૂટતા પુરતકે. ગમે ત્યાથી મેળવવામાં મહે કરી હતી. અને ખૂબ જ સરસ રીતે આણું પુરતકાલ્ય વ્યવસ્થીત કરેલ. તેઓશ્રી ધર્મિક વૃતીવાળા અને સરળ સ્વભાવી હતા. તેઓશ્રીના સ્વર્ગવાસથી સભાને ઘણીજ ઝોટ પડી છે. પરમહૃપાળુ પરમાત્મા તેઓશ્રીના આત્માને શાન્તિ અર્પે તેવી પ્રાર્થના.

શ્રી જૈન આત્માનંદ
સં. ૨૦૩૮ના આસો વદી

રૂ. પૈસા	રૂ. પૈસા
કેંડ તથા જ્વાખારીએં	

અનુભૂતિ ક્રેદા કેંડ :-

પરિશિષ્ટ સુજલ	૨૬૪૪૮૨-૫૧
શ્રી પ્રમુખશ્રી આગમન સમારંભ ખાતું (ગ. સા. સુ.)	૧૩૦-૬૫		
ચાલુ સાલ ખર્ચ	૧૩-૦૦		
			૬૧૭-૬૫

જ્વાખારીએં :-

પુસ્તક વેચાણ	૩૩૫૦-૧૦
અગાઉથી મળેલી રકમો પેટે	૨૭૭૧૩-૬૬
ભાડા અને બીજી અનામત રકમો પેટે ...		૧૬૮૩-૦૦
		૩૩૦૪૬-૭૯

ઉપજ ખર્ચ ખાતું :-

ગઈ સાલની ધારી જમા....	...	૨૬૦૨-૮૪
ઉમેરા/ચાલુ સાલનો વધારો આવક ખર્ચ ખાતા સુજલ	૧૦૦૦-૭૦	
		૩૬૦૩-૫૪

કુલ રૂ.

૩૦૨૦૫૦-૭૯

દ્વારીએની સહી :

૧. હીરાદાલ ભાષુલભાઈ શાહ
૨. ગોપટલાલ રવળભાઈ સલોત
૩. અમૃતલાલ રતીલાલ લગતલાઈ
૪. હિમતલાલ અનોધયંદ મોતીવાળા
૫. પ્રમોદકંત ગીમયંદ શાહ
૬. ચીમનલાલ વર્ધમાન શાહ

સભા-ભાવનગર
અમાસના રોજનું સરવૈયું

નોંધણી નંબર :
એક. ૩૭/ભાવનગર

મિલકત	રૂ. પૈસા	રૂ. પૈસા
સ્થાવર મિલકત :-	૧૦૧૮૨૧-૬૦	૧૦૧૮૨૧-૮૦
ડેક સ્ટોક ફોર્નિચર :-		
ગાઈ સાલની	૬૮૫૨-૦૦	૬૮૫૨-૦૦
માલ સ્ટેક - (દ્રસ્ટી મેનેજરશીની પ્રમાણિત થાંથી મુજબ)	૧૪૨૮૨-૪૩
અડવાન્સેઝ :-		
ઇલેક્ટ્રોિક ડિપોઝિટ	૧૪૦-૦૦
રોકડ તથા અવેજ :-		
(અ) એન્કમાં ચાલુ ખાતે		
એન્કમાં સેવિંગ ખાતે	૮૬૭૦-૭૨	
એન્કમાં ફૂલકડ અથવા કોલ ડિપોઝિટ ખાતે ૧૬૬૫૦૦-૦૦		
(અ) દ્રસ્ટી/મેનેજર પાસે	૪૮૩-૫૫	
સરવૈયા ફેરના	— — —	૧૭૮૮૫૪-૨૭
	— — —	૦-૨૬
	— — —	
કુલ રૂ.		૩૦૨૦૫૦-૭૬

ઉપરનું સરવૈયું અમારી માન્યતા પ્રમાણે દ્રસ્ટના ઇડો તથા જવાબદારીએ તેમજ મિલકત તથા ઇકેષ્ટાનો સાચેા અહેવાલ રજી કરે છે.

ભાવનગર
તા. ૨૬ ડિસેમ્બર ૧૯૮૩

સંઘની એન્ક કું.
ચાર્ટર્ડ એકાઉન્ટન્ટસ

ફેયુઆરી '૮૪]

[૬૧

શ્રી જૈન આત્માનંદ
સ. ૨૦૩૮ના આસો વહી અમાસના રોજ

આવક	રૂ.	પૈસા	રૂ.	પૈસા
ભાડા ખાતે :- (લહેણી/મળેણી)	૧૦૮૫૬-૦૦
વ્યાજ ખાતે :- (લહેણી/મળેણી , એન્કના ખાતા ઉપર)	૧૪૮૪૩-૮૪	૧૪૮૪૩-૮૪
લેટ આવક :-	૨૪૫૪-૦૦
બીજુ આવક :-	૧૩૮-૦૦
શ્રી પસ્તી વેચાણ	૧૬૬૩-૫૦	૧૬૬૩-૫૦
શ્રી પુસ્તક વેચાણના નર્દાના	૨૧૩૧-૫૦
				૩૦૨૮૮-૩૪

ફર્ટીઓની સહી :

૧. હીરાલાલ ભાણુલભાઈ શાહ
૨. ચૌપટલાલ રવજીભાઈ સલોત
૩. અમૃતલાલ રતીલાલ ભગતલાઈ
૪. હિંમતલાલ અનેષથંડ મોતીવાળા
૫. પ્રમોદકાંત અભિમચંદ શાહ
૬. ચીમનલાલ વર્ધમાન શાહ

सभा—भावनगर

पूर्ण थतां आवक अने अर्योंनो हिसाब

नोंधारी नंथर :
ओङ. ३७/भावनगर

अर्य	₹.	पैसा	₹.	पैसा
मिटकत अंगेनो अर्य :-				
भुनिसिपद/गवर्नमेन्ट टेक्ष	५०८-६५	
मरामत अने निकाव	४१६-५०	
वीमो	४०५-००	
				१०३१-१५
वहीवटी अर्य :-		७४२९-६५
डातुनी अर्य :-	१५०-००
ओटाइ अर्य :-	१५०-००
झेणो अने झी :-	४१७७-८५
परचुरण अर्य :-	९३४८-८०
श्रीअर्य अथवा अंकित इंड आरो लीषिल रकमो :-				४७५८-६४
दृस्टना डेतुओ अंगेतु अर्य :-				
दृस्टना डेतुओ अंगेतु अर्य	१३२३६-२५	
				१३२३६-२५
वधारो सरवेयामां लक्ष गया ते :-	१०००-७०
				—
	कुल ₹.			३०२८८-४४

भावनगर
२६ डिसेम्बर १९८३संघर्षी ओन्ड कुं.
चार्टर्ड ऑफिसर्स

सरी पडेल

मोतीनी भाषा

श्रीमान् गोपांसानी कथा परथा

क्षीमती शशिकला,

नाम तेवुं ज इप.

देह सौषधवर्थी शोकती भोड़क, सुंदर अने रमणीय तरलणी हुती इप स्वामिनी देवीचे पुत्रिकर हेये, तेने इपशशिथी नवालु हुती परिणामे युवा वस्थाना उभरे पहेंचयता इपने नशो हिमाग पर स्वार अहि रहेल.

पण पूर्व कर्मने विपाक नुदेऊ हुतो. तेनी इकश्रुति इपे जन्म मध्ये कारडुनी करता कुटुम्बमां अलबात कुण हुतु उच्च तेथी आशा, अरमानना क्लिपत क्लिवायेल्लानुं वास्तविक परिणमन असंसंक्षिप्त हुतु. आवि लुवन माटे रचेता भनेऱथा इपी पुण्यो आकाश कुसुमवत् रहेवाने सर्जया हुता. अनेक विध प्रयत्नोना अंते लग्य थयुं कारडुनी करनार व्यक्ति साथे छतां आशानो होर अतूर हुतो.

धर्मुर गुडे न सांपडया सुंदर कपडां के न मण्या क्षीमती आलुषणे. न मणी हुवेली के न मणी कमनीय कुटिर. धरती पर पग मांडया वगर चालवानुं अशेक्य क्षणाच्युं त्यारे साठी स्थीकारा हुती. पण भनने आ खंडुं खपतुं न हुतु आवुं इप तो अनेरा सुख आठेज सर्जयुं छे-ओवी मान्यता धर करी ऐठी हुती. तेथी तरंगो खुब उछलता तेनी शीत शिकरे. आनंदप्रद लागती.

पण ज्यारे नानो शे. इम, गंही हीवाळे जून-

वाणी भुरशी अने इर्निचर नयने समक्ष अडां थतां त्यारे तेनो लुव घणीने खाख थतो, एटलुं ज नहि, छ छेडाय पण्यजती.

अहो ! मानवी मानस-कंदरा ! तेना अतत उडाण सुधी तेष पहेंची शक्युं छे खड ? आणु बाणु रहेतां सामान्य वर्जना पडेशीओने त्यां आटली पण्य घरवारी न हुती. ते नजरे लेतां छतां पोतानी परिहिति संतोष नहेती आपती के तुलना करवानी ईच्छा पण्य थवा न हेती. असंतोषनी अग्निमां लुजवानुं ज रहेतुं. ते झूलवा हिवस्वानना सुखमां झुलवानुं निश्चित अन्यु हुतु. आलिशान ख गदो. अने नेहर याकरो वच्चे माल-क्षु अनी, हुकम-पालनयी रस यगणती देनेही जनेना वृद्धमां भधुर वार्ता विनोहमां योवाई जटी. लोजनालयमां चांदीनी चमडी थाणीमां पीरसाती वानगीओथी झुशाझुशात भनती होत तेवा यित्रा-मण्या भनेल्लामे उपर सरजती.

आ खंडुं क्लिपवाथी शुं वास्तविकता वीसराय अरी ? धरमां क्यांय सारो. पोषाक ते सुंदर आलु-पण्य नजरे न पडे. छतां तेमनीज आसक्तिमां ते गणायुड हुती. वणी ज्यारे कुरसद मणे त्यारे राहुने झुश करवानी तमन्ना, अुद्धिभतानुं प्रदर्शन, तेमज प्रशंसाना पुण्यो भेणववानी तालावेली वगोरेने दैयाना जूळे हेते हेते झूलावती.

तेन एक पैसाहार बड़ेनपाणी हुती. नाम हुतुं निर्मणा. तेन मणवानी पशु धर्या थती नहि. केमके वेर पाणा इर्या पधी तेना हुःअनी अवधीज न रहे - “तेमने आटली बधी सुविधा, - आटली साक्षाती मारे तेमानुं कशुं ज नहि. वेर निराशाना वमणमां अथाथ. दिलगीरी माजा भूके - ते तेने आप्यो. दिवस रठती करी भूके.

x x x

संसार चक्र इरतुं ज रहे छे- अविरत गतिए एक दिवस शशिकलानो. पति खुश-भुशाल घनी घेर आव्यो. हाथमां हुतुं सुंदर क्वर

“अरे ! जुआ. तो अरा - त रे माटे केत्तुं सुंदर छे ? एम हरीने त्वरथी ते ज्ञाली नाख्युः. त्रिरंगी अक्षरोमां छपाचेलुं काई-

“आ छे केणवणी प्रधानने त्यां ज्ञाठवेली पाईं माटेनुं आमंत्रण काई :

पतिए धारेलुं के पत्नी खूब खुश घनशे. पशु अन्युं लुहुं, तेणु ते काई गुस्से थहरे भेज पर इक्कुं, अने ज्ञाली, “आने हुं शुं कड़ूं”

‘प्रिये, मे तो धारेलुं के तुं आथी सुभी अनशे. तुं कही बहार जती नथी आ तो सुंदर प्रसंग छे. - तड़े छे. वणी ते भेणववा भने खूब तहलीक पड़ी छे तूं लां उच्च सरकारी अधिकारी-याने लेख शक्शे.’

तेणु गुरसापूर्वक पति सामे नजर नाणी अने क्कुं, “पाईंमां ज्वा भाटे योग्य वस्त्रे क्यां ?

पतिए क्कुं, “ऐनो तो भने विचार ज न आवेल पशु अरे ! तूं थीचेटरमां लेवा ज्य छे यारे ज पौषाक पहेरे छे ते तो भने खूब सुंदर लागे छे”

पशु पत्नीने रुक्न करती निहाणी, तेनी चिंता बधी पडी. चिंता पूर्वक पृथ्या करी, “तेने शुं थाय छे ?”

खूब प्रथत्न करी तेणु गुस्से काखुमां राख्ये. अने शांत अवाने क्कुं, “कशुं ज नहि. मारी पासे सारो. पौषाक नथी-अटलुं ज. तेथी हुं पाईंमां नहि जउ. ओक्सिमां, मारा करतां वधारे सारो. पौषाक होय तेवी खीना. पतिने आ काई आपी देने”

तेने खूब हुःअ थयुं. पधी क्कुं, “प्रिये ! आपणे विचारीये. धीन-प्रसंगोये पशु वापरी शकाय एवा पौषाकनो शो खर्च आवे ? तेणु थाडी सेङ्क-३ सुधी विचार कर्या अने छेवटे खंचकाता अवाने क्कुं, “हुं चोक्स न कही शकुं. मने लागे छे के सारा पौषाक माटे चारसो इपिया पूरता थहि पडे.”

सांभणतांज श्रीमान् शीकडां पडी गया. तेनी करेली अचत पोताना शोभनी चीज माटे वापरवा इच्छा हुती. छतां ज्वाल आप्यो,

“खहु साइ. हुं तेने ४०० इपिय आपीश. सुंदर पौषाक मेणववा तज्जीज करी देने.”

पाईं भाटेनो दिवस नल्लक आवी पहोच्यो. श्रीमती शशिकला एवेन, चिंतातुर अने गमगीन ज्याती. लेके पौषाक तो तैयार थहि गयेल हुतो. एक साने तेना पतिए क्कुं, “तेने हुवे शुं वांधो छे ! छेल्ला ऐ त्रणु दिवसथी ताइं वर्तन खूब विचित्र भासे छे.”

ते ज्ञाली, “तेनुं कारण ए छे के मारी पासे कोइ अवेरात नथी, भेती नथी, हीरा नथी.”

(डमशः)

क्षमा याचना

आ मासिक अंकमां डोध अशुद्धि रही गर्द छोय अथवा डोध क्षति, मुद्रण देष छोय तो ते भाटे मनसा, वयसा, भित्तिमि दुःखम्.

દરેક લાઈબ્રેરી તથા ઘરમાં વસાવવા જેવા અલભ્ય થંધો।

સંસ્કૃત થંધો	કીંમત	ગુજરાતી થંધો	કીંમત
ગીશાષિ શાલાકાપુરુષ ચરિતમ्		ધમં કૌશલ્ય	3-00
મહાકાવ્યમ् ૨-પૂર્વ ૩		નમસ્કાર મહામંત્ર	3-00
પુસ્તકાકારે (મૂળ સંસ્કૃત)	૨૦-૦૦	ચાર સાધન	3-00
ગીશાષિ શાલાકા પુરુષચરિતમ्		પૂર્ણ આગમ પ્રભાકર પુષ્ટયવિજયળુ	
મહાકાવ્યમ् પવ્ચ ૨-૩-૪		શાસ્ત્રાંજલિ નિરોધાંક : પાંડુ બાઈનીંગ	૮-૦૦
પ્રતાકારે (મૂળ સંસ્કૃત)	૨૦-૦૦	ધર્માબિન્દુ થંધ	૧૦-૦૦
દાદશાર નયચક્રમું ભાગ ૧લો	૪૦-૦૦	સ્કૃત રત્નાવલી	૦-૫૦
દાદશાર નયચક્રમું ભાગ ૨લો	૪૦-૦૦	સ્કૃત સુધ્રાવલી	૦-૫૦
શ્રી નિર્વાણ કેવલી ભક્તિ પ્રકરણ-મૂળ	૧૦-૦૦	નૈન દર્શન મીમાંસા	૩-૦૦
શ્રી સાહુ-સાહ્વી યોગ્ય આવશ્યક કિયાસુત્ર પ્રતાકારે	૫-૦૦	શ્રી શનુંજ્ય ગિરિશાજ હચોંન	૧૬-૦૦
પ્રાકૃત વ્યાકરણમું	૨૫-૦૦	શ્રી શનુંજ્ય તીર્થનો પંહરમો ઉક્કાર	૧-૦૦
ગુજરાતી થંધો		આર્થ્રત ધર્મપ્રકાશ	૧-૦૦
શ્રી સુમતિનાથ ચરિત્ર ભાગ-૧	૧૫-૦૦	આત્માનંદ બોલીશા	૧-૦૦
શ્રી સુમતિનાથ ચરિત્ર ભાગ-૨	૩૫-૦૦	અદ્ધાર્ય ચારિત્ર પૂજાદિગ્યે સંથા	૩-૦૦
શ્રી શ્રીપાળશાળનો રાસ	૨૦-૦૦	આત્મવદ્લસ પૂજા	૧૦-૦૦
શ્રી નાન્દું અને નેન્દું	૩-૦૦	ચૌદ રાજલોક પૂજા	૧-૦૦
શ્રી સુપાદ્મનાથ ચરિત્ર ભાગ ૨ લો	૮-૦૦	નવપદળની પૂજા	૩-૦૦
શ્રી કથારતન કોષ ભાગ ૧લો	૧૪-૦૦	શુરુભક્તિ ગહુંલી સંથા	૨-૦૦
શ્રી આત્મકાન્નિ પ્રકાશ	૩-૦૦	ભક્તિ ભાવના	૧-૦૦
શ્રી જ્ઞાનપર્વીપ ભાગ ૧-૨-૩ સાથે		હું ને મારી બા	૫-૦૦
દે.સ્વ. પૂર્ણ આ. શ્રી વિ. કસ્તુરસૂરીશ્વરણ ૨૦-૦૦		નૈન શારદા પૂજનવિધિ	૦-૫૦

લખો :— શ્રી નૈન આત્માનંદ સભા ખાર જોઈએ, ભાવનગર (સૌરાષ્ટ્ર)

પોસ્ટેજ અલગ

તંત્રી : શ્રી પોપાલાઈ-રવળમાઈ સલેત શ્રી આત્માનંદ પ્રકાશ તંત્રી મંડળ વતી

પ્રકાશક : શ્રી નૈન આત્માનંદ સભા, ભાવનગર,

મુદ્રક શોઠ હેમેન્ડ હરિલાલ આનંદ પ્રેસ, સુતારવાડ, ભાવનગર.